

Teksti ja kuvat: J. Malinen

Chiappa 1886 Kodiak Guide Gun vaativiin olosuhteisiin

Italian kuulussa Trompian aselaaksossa sijaitseva Chiappa on noussut varteenotettavaksi replika-aseiden valmistajaksi. Heidän tarjontansa voisi jakaa karkeasti kahteen leiriin, toisessa ovat nimekkäiden lännenaseiden uustuotantokopiot ja toisessa edullisesti valmistetut kaks'kakkosversiot isoreikäisistä pistooleista ja konepistooleista yms.

Työn laatu on ollut hinnan mukaista, varsin arvokkaat legendaaristen mallien kopiot, custom- Sharpsit ja Winsut ovat olleet hienosti tehtyjä. Alan harrastajat ovat osanneet arvostaa tätä varsinkin silloin, kun arvokasta alkuperäistä ei hennota enää rasittaa tositoimilla.

Onpa heillä omaa uustuotantoakin, sillä Rhino revolveriperhe on varsin ennakkoluottomasti suunniteltu, siinä kun on piippukin rullan alaosassa (kts. ASE 5/2012).

Yritys on edelleen Chiappan perheen omistuksessa ja Chiappa Group emoon kuuluvat replika- ja tarkkuusaseita tekevä Armi Sport, pikkukaliiperisia ja signaaliaseita tekevä Kimar, laserharjoittelujärjestelmiä valmistava APC, metallin pinnoitukseen erikoistunut Costa ja Amerikassa sijaitseva myyntiyhtiö Chiappa Firearms.

Aseiden valmistuksen juuret yltävät aina vuoteen 1958 asti, jolloin Ezechiele Chiappa perusti Armi Sportin ja aloitti Corsair pistooleiden valmistuksen. Nykyään asepuolen tuotantoon kuuluvat niin patruunoita ampuvat kuin suustaladattavat kiväärit, haulikot, pistoolit ja revolverit.

TAUSTAA

Vipulukkoisten kohdalla historia voisi alkaa vuodesta 1848, kun Walter Hunt patentoi Volition Repeating Riflensä. Horace Smithin ja Daniel Wessonin ja edellä mainitusta aseesta kehitetyn Volcanic- revolverin sekä kiväärin kautta päädytään yrityksen osakkaaksi tulleen Oliver Winchesteriin.

Winchester muutti 1857 Volcanic Repeating Arms Companyn nimeksi New Haven Arms Company ja kaupan mukana tullut erittäin pätevä Benjamin Henry viimeisteli ensimmäisen hyvin toimivan vipulukkoisen. Sille annettiin luontevasti nimeksi patentointivuoden mukaan Henry

Kodiakin koneisto on valmistettu takoaihiosta uskollisesti alkuperäisellä mitoituksella, mutta nykyaikaisista teräksistä ja tarkoilla työstökoneilla. Viritys tapahtuu suurella kammella ja etusormi kannattaa pitää kaukana liipaisimesta, ettei se jää puristuksiin sulkuvaiheessa. Kovakromaus tekee pinnoista sen verran karheita, että alkuvaiheessa liikuttelu vaatii liukkaasti toimivaa sinistettyä mallia enemmän voimaa.

1860. Sen reunasytytteinen, niin ikään Henryn suunnittelema .44 Henry patruuna oli suurennettu versio Smithin kehittämästä, maailman ensimmäisestä metallihylsystä patruunasta; .22 Short.

Yritys muutti sodan jälkeen 1866 nimensä enemmistöomistajaksi kasvaneen Winchesterin mukaisesti Winchester Repeating Arms Companyksi. Henryä paranneltiin ja tuloksena oli ensimmäinen Winchesterin nimen alla myytävä kivääri, niin ikään messinkirunkoinen Winchester malli 1866 pesityksen ollessa edelleen reunasytytteinen .44 Henry. Malli tunnetaan rungon keltaisen värinsä ansiosta nimellä Yellow Boy.

Tätä tehokkaammat lyhyet keskisytytteiset patruunat vaativat vahvemman rungon, joten teräs korvasi messingin mallissa 1873. Se esiteltiin ensimmäisenä kaliiperissa .44-40 Winchester. Samaa kaliiperia käytettiin myöhemmin myös revolvereissa, kuten legendaarisissa Colt M1873 ”Peacema-

kerin” versiossa ”Colt Frontier” 1877.

Tämä yksinkertaista patruunahuoltoja. Ei mikään pieni asia silloisissa olosuhteissa ja kaukaisilla takamailla.

Tämä on juuri se kaliiperi, jota pidetään vipulukkoisten aitona oikeana ja alkuperäisenä kaliiperina. Malli 1973 puolestaan on kuuluisin Winchester siinä mielessä, että sitä pidetään aseena jolla villi länsi valloitettiin ihan oikeasti. Markkinat vaativat kuitenkin tehokkaampaa, aidosti kiväärikaliiperista asetta. Niinpä tuloksena oli saman rakenteen suurennettu versio, ensimmäinen suurille kiväärinpatruunoille suunniteltu Winchester mallia 1876. Se esiteltiin kaliiperissa .45-75, joka vastasi nykyäänkin suosittua .45-70:stä, mutta jonka patruuna oli lyhyen koneiston vuoksi tätä lyhyempi (tuolloiseen tyyliin kaliiperimerkinnän loppuosa kertoo yleensä ruutilatauksen määrän graineina, ei esim. nykytyylisesti hylsyn pituutta). Valitettavasti aseet

olivat rakenteellisesti heikkoja, sillä kaikissa tähänastisissa Winchester-malleissa käytetty polvinivelen kaltainen lukitus ei ollut kovinkaan vahva.

Biisonien kaato ja ankarat erämaat tarvitsivat tehokasta ja luotettavaa asetta. Niinpä Winchesterin Thomas Bennet painosti yritystä tuomaan markkinoille aiempaa jyrkemmän vipulukkoisen, sellaisen johon mahtuisi .45-70. Tähän tulikin mainio tilaisuus, kun huhut kaukana Ogdenissa sijaitsevasta erinomaisesta asesepestä saavuttivat yrityksen. Bennetin ensimmäinen vierailu Browningin veljesten luokse poiki vuodesta 1883 alkaneen pitkäjänteisen yhteistyön myöhemmin kuuluisuuteen nousseen John Moses Browningin kanssa.

Tämän ensimmäisen matkan tuloksena oli vahvan kiilalukkoisen valmistusosoikeuksien osto ja toimeksianto vipulukkoisen suunnittelemiseksi. Ne tunnetaan myöhemmillä nimillä Winchester 1885 ja Winchester 1886. Molemmis-

ta muodostui asetyypinsä nimekkäin edustaja, joita valmistettiin huomattavat määrät. Voisiko yhteistyö alkaa tämän paremmin!

1886:n koneistosta tuli niin jyrkevä ja vahva, että toiveena olleen .45-70:n lisäksi ase pesitettiin jopa kaliipereille .45-90 ja .50-110. Siten tavoite saavutettiin, eikä tämän suurempaan enää ollut todellista tarvetta.

Nyt koneisto oli täysin uudenlainen ja lukitus perustui kahteen vahvaan, sivuilta lukon taakse nousevaan teräharkkoon. Myöhemmin Browning pienensi saman rakenteen roimasti, jolloin tuloksena oli erittäin näppärä ja niin ikään vahva, lyhyitä patruunoita ampuva 1892. Tätä puolestaan pidetään kaikkein linjakkaimpana ja rakenteeltaan kestäväenä vipulukkoisena ja siksi se on tänä päivänä suosittu cowboy-ampujien keskuudessa.

Alun perin Winsun tarjosi 50 vuoden aikana mallia 1886 eri piipun pituuksilla yleisimpien ollessa kiväärin 26 –tuumanen (66 cm) ja karbiinin 22 –tuumanen (56 cm). Piipun sai myös joko osittain tai kokonaan kahdeksankulmaisena ja makasiiniputkella oli mittaa pitkä tai puolikas. Mallit olivat kivääri, karbiini ja musketti.

Kaikkiaan kaliiperitarjonta

sisälsi mustaruutipatruunat .38-56, .38-70, .40-60, .40-70, .40-82, .45-90, .50-100, .50-110 ja myöhemmin .45-70:n ohella toinen savuttoman ruudin patruuna oli .33 Winchester. Joissakin lähteissä mainitaan myös .40-65 ja .40-56. Kaikkiaan alkuperäisiä ykkös- ja kakkosmallin aseita valmistui lähes 160.000 kappaletta.

NYKYPÄIVÄ

Kun Winchester ajoi alas New Havenin tehtaansa 2006, loppui samalla vipulukkoisten tekeminen. Toisaalta suurta 1886 mallia ei tehtaalla ollut valmistettu enää vuoden 1935 jälkeen, jolloin siihen tehtiin muutoksia, nimeksi annettiin malli 71 ja ase pesitettiin tehokkaalle .348 Winchester patruunalle.

Lajityypin suurmenestykseksi muodostui yli seitsemään miljoonaan yltänyt sulava vipulukkoinen malli 1894. Määrä on käsittämättömän suuri, sillä Remarin ylettömän suosittua 700 sarjan pulttilukkoistakin on valmistettu ”vain” runsaat 5 miljoonaa kappaletta.

Lehmipoika-ammunta on lisännyt huomasti villin lännen aseiden suosiota, myös vipulukkoisten. Samoin jossain maailman kolkassa, lähinnä

Alaskassa, suositaan edelleen sulavaposkista ja näppärästi käsiteltävää lyhyttä vipulukkoista. Sen vain tulee olla karhuille sopivaa kaliiperia eli käytännössä Marlinin suuri-reikäinen tai sitten 1886 Winsun replika.

Pienempiä vipulukkoisia Winsukopioita valmistetaan niin Italiassa kuin Brasiliassa, mutta suurinta malli 1886:ta hyvin harvassa paikassa.

Browning on teettänyt ja teettää yhä Winsun eri versioita Mirokulla Japanissa. Erikoisversioiden lisäksi tämän hetken kuvastoissa löytyy kolme mallia Winchesterin nimen alla, Model 1886 Short Rifle 24 tuumaisella piipulla, kevyt Model 1886 Extra Light Rifle 22 tuumaisella piipulla ja 1886 Short Rifle lyhyellä 20 tuumaisella piipulla. Viime mainitun saa vakion .45-70:n lisäksi pidemmässä .45-90 kaliiperissa.

Kalleimmat 1886:t taitavat löytyä amerikkalaiselta Turnbull Manufacturing Companyltä, joka on erikoistunut aseiden entisöintiin. He ovat nyttemmin laajentaneet toimintaansa myös tarkkojen alkuperäismallien mukaiseen uustuotantoon ja Winchesterin mallistosta on poimittu listalle juuri 1886. Ainoat edullisen luokan vaihtoehdot taitavat

tällä hetkellä olla nyt tarkasteltavan Chiappan tehtaan tuotteet.

CHIAPPA 1886 KODIAK

Chiappa valmistaa neljää versiota tästä suurten vipulukkoisten legendaarisimmasta aseesta. Kaikkien kaliiperi on hyvin suosiossa pysynyt, kaikki pohjoisen pallonpuoliskon metsästystarpeet täytävä .45-70 Government, joskin myös .444 Marlin on ollut tarjolla osaan.

Alkuperäiseen tapaan perusversio on pitkä 26 tuuman piipulla varustettu kivääri, toinen on lyhennetty 22 tuuman piipulla varustettu karbiini ja kolmas hyvin lyhyellä ja näppärällä 18,5 tuuman piipulla varustettu Trapper. Näissä kaikissa on kirjokarkaistu kehys ja sinistetty piippu, joka on kiväärissä lisäksi puoliksi ja Trapperissa kokonaan kahdeksankulmainen.

Sitten on vielä tässä aiheena oleva, kovakromatuin raudoin ja kumimaisella tukinpinnoitteella varustettu, nykyaikaistettu Kodiak. Siinä piipulla on mittaa sopivat 22 tuumaa, kun vastaavan USA:ssa myytävän mallin piipulla on mittaa helposti kä-

Winsun 1886 mallissa kehys on päältä avoin ja hylsyt lentävät ylös ja taaksepäin. Siksi latausliike on ohjeen mukaan turvallista tehdä asetta olalta laskematta.

Alkuperäisen tavoin Kodiakissa ainoa varmistin on iskuvasaran puolivireasento. Muitakaan estoja ei ole, vaan iskuri lyö lukon ollessa osittain avoimenakin. Sulku on vahva, sillä molemmille sivuille nousevat lukitusharkot.

1886:n lipastaminen tapahtuu ohjeen mukaan siten, että edellisen patruunan näkyviin jätettyä kantaa painetaan seuraavan patruunan kärjellä.

siteltävät 18 tuumaa.

Tämä malli on koko joukosta se koviin olosuhteisiin tehty kaiken kestävä ja varmatoiminen. Samalla se on erittäin pehmeän perälääntänsä ansiosta helpoin ammuttava.

Kaikille yhteistä on tarkkaan esikuvansa mukainen toiminta. Valmistaja kertoo-kin noudattaneensa orjalli-

sesti alkuperäistä mitoitusta, mutta tehtynä nykyaikaisilla teräslaaduilla ja huipputar-koilla työstökoneilla. Näillä eväillä sisuskalujen pitäisi olla vaihtokelpoisia alkuperäisen kanssa jopa sellaisella tarkkuudella, että ruuvinkier-teet, lattajouset jne. ovat kaikki alkuperäisen kaltaiset.

Niin ikään mitään jälkeen-päin lisättyjä varmistimia ei

aseesta löydy, vaan siinä luotetaan ainoastaan puolivire-kynteen sekä järkipäraseen aseenkäsittelytaitoon. Tästä on selkeä muistutus ohje-kirjassakin. Näin Chiappan 1886:ssa ostaja saa todellakin aseensa sellaisena, miksi John Moses sen tarkoittikin.

Kodiak-mallissa hienosti kirjokarkaistut raudat ovat vaihtuneet erittäin kestäväan

ja mainiosti korroosiota vastustavaan kovakromaukseen. Hieno asia vaikeita olosuhteita ajatellen, mutta tekee mallille ominaisesta liukkaasti liikkuvasta koneistosta hie-man rouhean ennen kuin se käytössä silottuu. Pikkuosat kuten syöttökoneisto ovat erinomaisesti viimeistelyjä ja sinistettyjä.

Takoaihiosta koneistettu

Paksu piippu on osittain kahdeksankulmainen ja sen päällä on valmiit kierrereivät kiikarinjalolle. Nyt takatähtäimenä on erikoinen Skinner, jossa hahlolevyn tilalla on suurireikäinen diopteri. Tällä on riittävässä valaistuksessa helppo ampua tarkasti ja suhteellisen nopeaan.

Suuresta reiästä huolimatta piippu painaa paljon, sillä sen ulkohalkaisija on suullakin 21,5 mm. Punainen kuitujyvä erottuu hyvin erilaisia taustoja vasten.

Puut ovat pähkinää, mutta mustan kumimaisen pinnoitteen päälle saaneena. Tämä tarjoaa pitävän otteen märkänäkin. Pintaa ei tosin kannata paljon naarmutella.

Logosta jotain

kehys on ylhäältä avoin ja pystysuuntaan liikkuvat ja lukon takaosaan vastaavat sulkuharkot saavat ohjauksensa sivujen johteissa.

Puoleen väliin asti kahdeksankulmainen piippu on suulta paksu 21,5 mm ja perästä avainväliltään 24,2 mm. Sen kuusipalkkinen, 18 tuuman nousulla oleva rihlaus on valmistettu napilla vetämällä. Laadultaan rihlauksessa oli endoskoopilla nähtävissä tiheät poikittaisnaarmut, joten hiontaa ei ole tehty aivan viimeisen päälle ennen rihlausta.

Piipun päällä on erikoiset tähtäimet, sillä takatähtäimenä on perinteiselle etäisyydelle asennettu, mutta suurella diopterireiällä varustettu Skinner. Tässä reikä on vai-

dettavissa erikokoiseen ja korkeus sekä sivusuunta ovat säädettävissä. Valmistajana erikoistähtäimelle on pieni paja Montanassa, joka tekee ne käsityönä. Jyvänä on kiinteä punainen kuitujyvä, joka näkyy erittäin hyvin kaikenlaisia taustoja vasten.

Vailla sivuvääryyttä oleva tukki on amerikkalaista pähkinää, mutta maalattu mustaksi kumimaisella pinnoitteella. Tämä antaa hyvän pidon kylmissä ja märissä olosuhteissakin, mutta jos se pääsee vaurioitumaan, saattaa olla vaikea korjattava. Samoin 16 mm paksu ja erittäin pehmeä kumiperälevy edustaa nykyajan mukavuutta entisaikojen koveran rautalevyn sijaan.

Puolikas makasiiniputki vetää neljä patruunaa ja pesään menee yksi, joten kokonaismäärä on viisi, mikä riittää hyvin kaikkiin kuviteltavissa oleviin tilanteisiin. Metsällä kantoa ajatellen Kodiakissa on myös hihnalenkin kiinnikkeet.

RADALLA

Talvi puski päälle, mutta paksu lumi kuten biisonitkin puuttuivat. Suurten patruunoiden työntely kohmeisin käsin tuotti hieman voimistelua, mutta hetken harjoittelu lisäsi sujuvuutta oleellisesti. Kyljen aukko on kyllä suuri ja suojakannen pintapotero ohjaa luodinkärkeä hienosti, mutta

sormenpäättä oli syytä muistaa varoa voimakkaan jousen ja terävien reunojen leikkuriyhdistelmältä. Toimivia lipastustapoja löysin kaksi.

Ensimmäinen kokeiltu oli Winchesterin ohjeen mukaan syöttää neljä patruunaa pötkönä, eli pukata aina seuraavalla edellisen kanta makasiiniputkeen asti ja viimeisen kanssa taiteilla sormenpäällä. Tässä oli pidettävä makasiiniin matkalla olevasta patruunasta tukeva ote, sillä jos ote lipesi, niin se lensi jäykän makasiinjousen voimasta kaaressa tanstereelle.

Toisena tapana oli syöttää patruuna kerrallaan kokonaan makasiiniputkeen. Silloin piti uuden patruunan kohdalla painaa toisella kädellä suojaläppä väkisin alas, sillä se nojasi lippaassa olevan patruunan kantaan ja vaati siten melkoista voimankäyttöä. Oikeastaan toimivimmaksi lipastustavaksi vakiintui näiden yhdistelmä, jossa työnsin patruunan makasiiniputkeen ja jätin sen kannan nojaamaan alas painetun suojaläpän reunaan ja samalla lukitsemaan aukon avoimeksi. Näin patruuna pysyi pitelemättä lippaassa ja siitä oli helppo jatkaa lipastusta seuraavan patruunan luodinkärjellä. Joka tapauksessa lipastus voimakkaalla jousella varustettuun putkeen jäykän suojakannen kautta vaatii suurempaa sorminäppäryyttä ja voimankäyttöä kuin perinteiseen lippaaseen patruunoiden paineleminen.

Viritysvipu liikkui luontevasti, mutta paikalleen jäävää liipaisinta kannattaa lajityypille ominaisesti varoa sulkuvaiheessa. Lähes uuden aseenn kohdalla latauskammen liikuttelu vaati rivakat otteet, mutta käytössä kovakromipinnat taasoittuvat vähitellen ja liike tulee sulavammaksi.

Tämän mallin kohdalla on huomioitava, että mitään ylimääräisiä varmistimia ei ole jälkeempään lisätty, joten iskuvasara vapautuu aina liipaisinta

Dipterille sopivaan pyöreään maalitauluun oli luonteva tähdätä ja saatu tarkkuus yllätti myönteisesti. Tässä lippaallinen alle 30 mm kasaan.

painettaessa, oli lukko sitten auki tai kiinni. Tästä on myös muistutus käyttöohjeessa. Täysimittainen iskuripiikki pääsee liikkumaan jo siinä vaiheessa, kun sulkuharkot ovat vastanousemassa lukitusasentoon. Ammuttujen hylsyjen tarkastelu kertoo nallipiikin iskun olevan kunnossa, jälki on voimakas ja aivan keskellä nallia.

Vaikka ulkokuori on huolella koneistettu, niin latausvipu ja sulkuharkot pääsivät heilumaan melkoisesti sivusuunnassa. Toisaalta tämä saattaa lisätä toimintavarmuutta, mikä kiperässä paikassa on hyvä asia.

Muuten koko ase oli hämmästyttävän huolellisesti ja laadukkaasti tehty. Suorat pinnat olivat suoria ja niin teräksen kuin puun pinnoitukset olivat kauniin virheettömät. Kehyksessä ainoastaan piippuun vastaavan pinnan reunasta oli päässyt unohtumaan terävän purseen poisto.

Ampumaote oli suorakulaiselle tyypillinen voimakkaasti rannetta taivuttava, mutta siihen tottuu. Vetopituus oli tavanomainen 344 mm ja sopi hyvin itselleni normaalivaatetuksessa. Laukaisu puolestaan oli täysin puhdas, venymistä ei ollut havaittavissa. Tämä johtuu osin siitä, että sen vastus oli melko korkea 2,2 kg. Kylmissä oloissa riittävän jäykkä laukaisu on hyvä asia, mutta tämä voisi olla huoletta herkempikin.

Iskurin virittäminen tarvittaessa peukalolla sujui vaivatta, samoin lasku puolivireasentoon. Lattajousen jännitys ei vaadi paljon voimaa ja halutessa jousen esijännitystä voi muuttaa virityskamman suojassa olevalla säätöruuvilla.

Matalapaineisen patruunan hylsy irtoavat helposti pesästä kapean ulosvetimen vetämänä ja lukon etupinnassa oleva suuri jousikuormit-

nen tappi nakkaa ne suoraan ylös ja taaksepäin. Kannattaa pitää senkin puolesta ampujanlaseja, että hylsy kopsahtaa helposti päälakeen. Winsun ohjeessa kehoitetaankin 1886 lataamaan laskematta olalta, sillä alas lasketusta aseesta hylsy saattaa tulla kasvoille. Tämä on hyvä muistaa.

Vaikka patruunalla on kokoa, eivät tavalliset kauppalataukset yleensä potki pahasti. Eri asia ovat reippaisiin hirvenkaatotehoihin ladatut versiot. Tässä helpottaa Kodiakin runsas 3,8 kg paino ja miellyttävän pehmeä perälevy. Muuten ase on käsittelyltään todella näppärä, sillä pituutta on kaikkiaan vain 103 cm.

Näillä eväillä ammunta vapaalta kädeltä kävi vaivatta. Penkistä ammuttaessa on huomioitava kammen liikuttelun vaatima tila eli käytännössä asetta joutui kallistamaan ja silloin saattaa syöttö takerrel-

la. Pystyasennossa ja rivakasti kampea liikuttellen ei vähän ammutulla Kodiakilla esiintynyt minkäänlaisia häiriöitä.

TARKKUUS

Tällä kertaa tarkkuuden kokeilu tehtiin tyyliin sopien avotähtäimillä. Toki piipun päälle, sille kahdeksankulmaiselle osuudelle on tehty kierre-riekin kiikarinjalkojen asennusta varten. Niihin sopivat Weaverin kiilapalat 63BS ja 48447. Silloin päältä avoimen lukon vuoksi on käytettävä etutukin kohdalle sijoitettavaa pitkän silmänäätäisyyden tähtäintä. Puskapysymäinen käyttötarkoitus huomioiden on käytännöllinen valinta tällöin esim. punapiste.

Parin asteen lämmössä radalle laskeutui sankea sumu, joten 100 m etäisyydelle kikutetut taulut hävisivät näkyvistä ja ne oli tuotava puolta

CHIAPPA 1886 KODIAK

Hinta: 1550 euroa
Takuu: 1 vuosi
Valmistaja: Armi Sport, Italia
Maahantuojaja: Asetalo Oy, (puh. 03-4755371)
Tyyppi: vipulukkoisen lippaallinen kivääri
Kaliiperi: .45-70 Government
Lipas: putkimakasiini, 4 patruunaa

Pituus: 103 cm
Paino: 3,8 kg
Piipun pituus: 56 cm
Vetopituus: 34,4 cm
Tähtäimet: säädettävä diopteri + kuitujyvä
Varusteet: ohjekirja
Muuta: raudat kovakromattu, tukki pinnoitettu kumimaiseksi

lähemmäs. Sittenkin mustana toiminut pistoolitaulun keskiö näytti kovin epämääräiseltä.

Historiaa noudattaen Remingtonin latauksessa oli 405 grainin lyijykärkiset luodit, jotka puhkoivat lippaallisella peukalonpään kokoiset reiät tiiviiseen neljän pystyriiviin. Punainen kuitu piipunsuulla näkyi erinomaisesti, mutta sen sijoittaminen mustan alle ja kaiken mahdollistaminen reikästähtäimeen osoittautui korkeussuunnassa haasteelliseksi. Näin asetellen musta asettui lähes kiinni keskellä olevaan jyvään ja diopterin ylälaitaan. Selkeän valkoisen välin puuttuminen jyvän päältä aiheuttaa tunnetusti pystyhajontaa.

Toinen lippaallinen ja tulos oli sama. Liikuttii 49 mm ja 52 mm lukemissa. Olemattoman sivuhajonnan vuoksi tämä antoi uskoa erinomaisesta tarkkuudesta. Onneksi ase kävi aiemman kohdistuksen ansiosta tähtäyspisteeseen, joten käytännössä osumien saaminen oli näitä ensilaukauksia helpompaa: Jyvä vain kohteen päälle ja kaikki keskelle diopteria ja se oli siinä. Tämä onnistui jopa yllättävän nopeasti, joten riittävän suurireikäisellä diopterilla ampuu yllättävän nopeasti ja tarkasti.

Nyt vaihdoin taulun kokeilumielessä 150 m rk-tiluun, jossa musta on 50 cm ja sen keskellä oleva valkoinen täplä 15 cm. Tällä tempulla ammutta helpottui huomattavasti, sillä diopterirenkaan saattoi keskittää mustaan, vaikka itse jyvä peittikin valkoisen keskustan kokonaan. Ei tämäkään vielä ihanteellinen kuvio ollut, varsinkaan sumussa, mutta tuloksena oli 30 mm:n kahta puolta olevat neljän laukauksen symmetriset kasat. Ei siis pienintäkään valittamista. Oikeastaan tämä oli huomattavasti paremmin kuin kuvittelin halvoilla tavallisilla patruunoilla ja avotähtäimillä saatavan.

Kokeilumielessä ammuin viimeisen lippaallisen vapaalta kädeltä tähdäten jälleen pistoolitaulun mustaan, nyt sen keskelle. Tuloksena kaksi kymppiä ja kaksi ysiä. Kun hiekkapussituolta ammuttuna osumat olivat aavistuksen vasemmalla, niin nyt vapaalta kädeltä ne olivat aivan keskellä.

Remingtonin raskasluotinen .45-70 on ladattu hitaaksi eli pieneen paineeseen. Niinpä niillä luodin lentorata on sangen kaareva. Kovempaa potkua hakeva voi käyttää kevyempiä ja nopeampia latauksia, mutta silloin osumapiste

muuttuu huomattavasti. Näillä patruunoilla on miellyttävä ampua, ase ei juurikaan pomp-paa, mutta silti tuntuu kun 26,2 grammaa lähtee piipun suulta. Äänikin on matala murahdus.

Sen verran 1886:n konstruktioilla on ikää, että jällelataajan kannattaa katsoa mitä pesään syöttää. .45-70 patruunat jaetaan latausohjeissa yleensä kolmeen luokkaan, ja lähteestä riippuen 1886 on keskimmaisessa tai jopa heikoimmassa.

Toki CIP leimattu ase kestää kaikki CIP leimatut tehdaspatruunatkin, ainakin näin on ollut tarkoitus. Chiappan kohdalla sen etuna ovat vielä nykyaikaiset teräslaadut ja onhan valmistaja pesittänyt 1886:n myös korkeapaineiselle .444 Marlinille.

Radalta poistuessani hymyilytti. Nostalgisella aseella oli yllättävän hyvä ampua, vaikka laukaisu oli jäykkä ja koneisto vaati reippaat käsitteilyotteet. Tarkkuus oli kuitenkin kaikin puolin kunnossa ja miedon patruunan päättäväinen tuupaus kuin tuulahdus meneiltä ajoilta. Sen verran raskas Kodiak kuitenkin on, että päivätolkulla helposti mukana kannettavaa kevytasetta hakeva varmaankin pettyy. Winsun

ysinelonen lyhyellä piipulla on aivan toista maata kuin Kodiak, mutta niin on sitten sen patruunakin.

YHTEENVETO

Chiappa 1886 Kodiak on siististi tehty, alun perin 127 vuotta vanhaa suunnittelua oleva vipulukkoisen. Siksi ampujan on tiedostettava varmistimien puuttuminen, mutta tämä ei ole ongelma turvallista aseenkäsitteilyä ajatellen. Se pitää vain tiedostaa.

Pintojen kovakromausta on poikkeuksellinen ratkaisu, se vaikeuttaa alussa osien liikuttelua, mutta parantaa oleellisesti niin korroosionkestoa kuin kulutuskestävyyttäkin. Siksi Kodiak kestää hyvin vaikeita olosuhteita, joskaan päältä avoin rakenne ei ole eduksi hankalissa olosuhteissa Tukin kumipinnoite tuntuu miellyttävältä, mutta sen vaurioita on vaikea korjata.

Koekäytössä aseensa toiminta oli kaikkiaan moitteetonta, vain lipastus vaati omat opettelunsa. Tarkkuus osoittautui hyväksi, vaikka laukaisu oli jäykkä. Edestäpäin tehtävässä puhdistuksessa on muistettava varoa piipunsuuta.